

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/311/2015
Identifikačné číslo spisu:	8112243842
Dátum vydania rozhodnutia:	18.08.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8112243842.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu D. H., bývajúceho vo I. XX, proti žalovanej Rapid life životná poisťovňa, a. s., so sídlom v Košiciach, Garbiarska 2, IČO: 31 690 904, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9C/448/2012, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 17. septembra 2014 sp. zn. 4Co/28/2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo 17. septembra 2014 sp. zn. 4Co/28/2014 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej v záhlaví označeným rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) z 13. novembra 2013 č. k. 9C/448/2012-192 a rozhodol o trovách odvolacieho konania.

2. Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala dovolanie žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“). Žiadala, aby dovolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila dovolacími dôvodmi uvedenými v § 241 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“ alebo „Občiansky súdny poriadok“), a to vadou konania vyplývajúcou z § 237 písm. f/ O. s. p., ďalej tzv. inou vadou konania a nesprávnym právnym posúdením veci.

3. Žalobca sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)] po zistení, že dovolanie bolo podané včas stranou sporu, ktorou je žalovaná, preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že ho treba zrušiť.

5. Podmienky prípustnosti a zároveň dôvodnosti dovolania najvyšší súd (postupujúci inak v súlade s

ustanovením § 470 ods. 1 C. s. p. už podľa tohto zákona, nadobudnutosťou účinnosť až po začatí dovolacieho konania) posúdil podľa právneho stavu existujúceho v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. Nevyhnutnosť takéhoto posudzovania vyplýva zo základných princípov C. s. p., a to z princípu spravodlivej ochrany práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov dovolacieho konania, ktoré začalo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (čl. 2 ods. 1 a 2 C. s. p.), a z princípu ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

6. Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 238.

7. Dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O. s. p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihliada dovolací súd - ak je dovolanie podané včas a na to oprávneným subjektom - z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O. s. p.). Existenciu väd konania uvedených v § 237 O. s. p. dovolateľka tvrdila, a to konkrétne vady uvedené pod písm. a/, b/, c/ a f/.

8. Podľa § 237 písm. f/ O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

9. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, právo na doručenie odvolania, právo na možnosť vyjadriť sa k podanému odvolaniu, právo na doručenie vyjadrenia k odvolaniu a pod.).

10. V preskúmvanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že odvolanie žalovanej proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo doručené žalobcovi. Žalobca sa k odvolaniu písomne vyjadril (č. l. 213-217), no jeho vyjadrenie, hoci obsahovalo skutkovú i právnu argumentáciu, nebolo žalovanej doručené.

11. Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Y. proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania, a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

12. Napriek tomu, že žalovaná nedoručenie vyjadrenia žalobcu v dovolaní nenamietala, dovolací súd bol povinný pri preskúmvaní prípustnosti dovolania ex offo na túto vadu konania prihliadať. Keďže vyššie uvedeným spôsobom nerešpektujúcim princíp rovnosti zbraní bolo porušené právo žalovanej na spravodlivé súdne konanie, bola jej tým zároveň odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

13. Dovolaciemu súdu preto neostalo iné než rozsudok odvolacieho súdu z toho dôvodu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450, 453 C. s. p.). V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania týkajúceho sa dovolania proti tomuto (zrušenému) rozsudku krajského súdu (453 ods. 3 C. s. p.).

14. Toto uznesenie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.